Lietas Nr. 130027416
Lietas arhīva Nr. 104AA-0325-17/3

SPRIEDUMS

Rīgā 2017.gada 15.jūnijā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese Ludmila Poļakova,

tiesnese Daiga Kalniņa

tiesnesis Guntars Stūris

apelācijas kārtībā rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu saistībā ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk - VID) ģenerāldirektores I.Cīrules sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 9.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 11.augustā plkst.11.00 attiecībā pret Labdarības biedrību /Nosaukums A/ sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.025253 pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 156.^{2}panta pirmās daļas, par to, ka ir konstatēts, ka ir veikta saņemtās ziedotās mantas tirdzniecība, nereģistrējot saņemto maksājumu ar elektroniskajām ierīcēm vai iekārtām.

Administratīvo pārkāpumu pierāda tematiskās pārbaudes akts Nr.23.4/283, 27.06.2015. Sērija BS kvīts Nr.29226 kopija, 04.03.2015. pavadzīmes Nr.07/2015 un 05.03.2014. pavadzīmes Nr.LS-007 kopijas, 22.07.2015. /pers. D/ komentāri pie tematiskās pārbaudes akta Nr.23.4/283.

A r 2015.gada 15.septembra VID lēmumu Nr.NK025253 (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) Labdarības biedrībai /Nosaukums A/ par administratīvā pārkāpumu izdarīšanu pēc Latvijas APK 156.^{2}panta pirmās daļas, uzlikts administratīvais sods EUR 150 apmērā.

Minēto lēmumu Labdarības biedrība /Nosaukums A/ pārsūdzēja VID ģenerāldirektorei, kura ar 2015.gada 14.decembra lēmumu Nr.22.11-1/1156 (turpmāk – Lēmums) 2015.gada 15.septembra VID lēmumu Nr.NK025253 atstāja negrozītu.

Par iestādes Sākotnējo lēmumu Labdarības biedrība "/Nosaukums A/" iesniedza sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 9.marta spriedumu atcelti VID 2015.gada 15.septembra lēmums Nr.NK025253 un 2015.gada 14.decembra lēmums Nr.22.11-1/1156 un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā pret Labdarības biedrību "/Nosaukums A/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pēc Latvijas APK 156.^{2}panta pirmās daļas izbeigta.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka lietā nepastāv strīds par to, ka 2015.gada 27.jūnijā Saldus tirgū, stādoties priekšā kā Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" darbiniece (pārstāve), /pers. G/ tirgojās ar precēm, neizmantojot kases aparātu, kas ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas paredzēts Latvijas APK 156.^{2}panta pirmajā daļā.

Lietā pastāv strīds par to, ka Labdarības biedrība "/Nosaukums A/" ir minētā administratīvā pārkāpuma subjekts.

Pirmās instances tiesa, atsaucoties uz Biedrību un nodibinājuma likuma 44.pantu, norādījusi, ka, pārbaudot Tiesu informatīvajā sistēmā esošās ziņas, konstatējusi, ka /pers. G/ nav Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" valdes locekle un nekad tāda nav bijusi, līdz ar to viņai nav un nebija tiesības pārstāvēt Labdarības biedrību "/Nosaukums A/", viņai nav un nebija paraksta tiesības, parakstīt un slēgt vienošanos (darījumu) ar Saldus tirgu Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" vārdā, lai saņemtu tirgū tirdzniecības vietu.

Tirgojoties ar precēm Saldus tirgū un saņemot par precēm samaksu, /pers. G/ rīcība esot pretrunā ar Brīvprātīgo darba likuma 2.pantu, kas skaidri noteic, ka brīvprātīgais darbs ir bezatlīdzības darbs sabiedrības labā.

Pirmās instances tiesa uzsvērusi, ka iestāde arī nav pierādījusi to, ka /pers. G/ ir bijusi brīvprātīgā darba veicēja attiecībās ar Labdarības biedrību "/Nosaukums A/". Savukārt, Labdarības biedrība "/Nosaukums A/", tiesā iesniedza Darba līgumu reģistrācijas žurnāla kopiju (lietas 1.sējuma 216.-222.lapa), kas atbilst oriģinālam, no kuras redzams, ka pārkāpuma konstatēšanas laika periodā /pers. G/ nav bijusi ar Labdarības biedrību "/Nosaukums A/" brīvprātīgā darba veicēja tiesiskajās attiecībās. Bez tam, lietas materiālos atrodas Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" 2010.gada 26.decembra valdes lēmums, ar kuru nolemts neturpināt līgumattiecības ar /pers. G/, bet pēc viņu vēlēšanās turpināt sadarbību brīvprātīgo statusā bez tiesībām pārstāvēt organizāciju.

Tādējādi tiesa atzinusi, ka /pers. G/ nebija brīvprātīgā darba veicēja attiecībās ar Labdarības biedrību "/Nosaukums A/", kā arī viņai nebija nekādu tiesību pārstāvēt Labdarības biedrību "/Nosaukums A/", tajā skaitā, slēgt darījumu Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" vārdā ar Saldus tirgu, par tirdzniecības vietas piešķiršanu, kā arī tirgoties ar precēm Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" vārdā.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka 27.06.2015. Sērija BS kvīts Nr.29226 kopija, 04.03.2015.pavadzīmes Nr.07/2015 un 05.03.2014.pavadzīmes Nr.LS-007 kopijas (lietas 103.-105.lapa) nepierāda /pers. G/ tiesības pārstāvēt Labdarības biedrību "/Nosaukums A/". Minētā pavadzīmes apliecina tikai faktu, ka preces saņēma /pers. G/, turklāt, kā ziedojumu. Minēto pavadzīmju saturs neliecina par /pers. G/ tiesībām preces tālāk pārdot Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" vārdā.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka ņemot vērā to, ka /pers. G/ nebija pilnvarojuma pārstāvēt Labdarības biedrību "/Nosaukums A/", tajā skaitā, slēdzot ar Saldus tirgus darījumu par tirdzniecības vietas piešķiršanu, šādu darījumu nevar uzskatīt par spēkā esošu, un Labdarības biedrība "/Nosaukums A/", pie šādiem apstākļiem nevar atbildēt par kādas fiziskas personas, šajā gadījumā /pers. G/, rīcību, uzdodoties par Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" pārstāvi. Turklāt, kā redzams no iesnieguma Saldus tirgum (lietas 205.lapa), tad iesniegumā nav ne iesniedzēja paraksta atšifrējuma, ne arī datuma, kad šī tirdzniecības vieta nepieciešama, nav arī norādīta realizējamo preču grupa.

Tiesa secinājusi, ka arī Civillikuma izpratnē /pers. G/, neesot pilnvarojumam vai tiesībām pārstāvēt Labdarības biedrību "/Nosaukums A/", slēdzot darījumu – vienošanos par tirdzniecības vietas izmantošanu Saldus tirgū, tikai pati ir atbildīga par slēgto vienošanos, jo Labdarības biedrība "/Nosaukums A/" nav atzinusi to, ka būtu pilnvarojusi /pers. G/ pārstāvēt to Saldus tirgū, lai tirgotos ar precēm. Līdz ar to Labdarības biedrība "/Nosaukums A/" nav minētā administratīvā pārkāpuma subjekts, un tādējādi Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" rīcībā (bezdarbībā) nav konstatējamas administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes, kas paredzētas Latvijas APK 156.^{2}panta pirmajā daļā. Saskaņā ar Latvijas APK 239.panta 1.punktu lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Par pirmās instances tiesas spriedumu VID ģenerāldirektore I.Cīrule (turpmāk – Sūdzības iesniedzēja) iesniegusi sūdzību, kurā lūdz atcelt Rīgas

pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 9.marta spriedumu un noraidīt Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" sūdzību par iestādes lēmumu.

Sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa ir nepareizi interpretējusi materiālās tiesību normas un piemērojusi tās tiesību normas, kas lietā nav piemērojamas. Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka pirmās instances tiesa, nepamatoti atsaucoties uz Biedrības un nodibinājumu likuma 44.apntu, norādījusi, ka /pers. G/ nebija tiesību parakstīt un slēgt vienošanos ar SIA "Saldus tirgus" labdarības biedrības vārdā. /pers. G/ saistību ar biedrību vai biedrības pārstāvību tiesa kļūdaini sasaistījusi vienīgi ar valdes locekļa amatu labdarības biedrībā.

Sūdzības iesniedzēja uzsver, ka lietas materiālos atrodas SIA "Saldus tirgus" 2015.gada 9.septembra vēstule Nr.1-07/10, kas apstiprina, ka SIA "Saldus tirgus" 2015.gadā vairākkārtīgi izmantošanai nodevis tirgus vietu tieši Labdarības biedrībai "/Nosaukums A/". Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka pirmās instances tiesas izdarītie secinājumi, pamatojoties uz Biedrību un nodibinājumu likuma 44.pantu, nav pamatoti un attiecināmi uz konkrēto lietu, vērtējot administratīvā pārkāpuma subjektu. Pirmās instances tiesa nepamatoti pēc būtības nav izvērtējusi SIA "Saldus tirgus" vēstuli. Sūdzības iesniedzējas ieskatā tas, kā tiek organizēta civiltiesiska darījuma/vienošanās slēgšana par tirdzniecības vietas abonentu privāto tiesību jomā starp divām juridiskām personām nevar ietekmēt pārsūdzētā lēmuma par saukšanu pie administratīvās atbildības tiesiskumu.

Sūdzības iesniedzējas ieskatā, vērtējot administratīvā pārkāpuma sastāvu, nav izšķirošanas nozīmes tam, vai /pers. G/ bija valdes locekle, jo par preču tirdzniecību, kas ar 2015.gada 4.marta pavadzīmi Nr.07/2015 un 2014.gada 5.marta pavadzīmi Nr.LS-007 (kurās kā saņēmēji parakstījušies /pers. G/ un /pers. D/) tika ziedotas biedrībai "/Nosaukums A/", /pers. G/ un biedrības amatpersona /pers. D/ varējuši vienoties arī mutvārdos. Iekšēji organizatoriski jautājumi esot atkarīgi tikai no pašu personu gribas.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka būtiski ir ņemt vērā /pers. G/ nodarbinātās personas aptaujā norādītās ziņas, ka darba devējs ir "/Nosaukums A/", un norādītās personas statuss – "brīvprātīgā", ar biedrību noslēgts līgums par brīvprātīgās personas statusu. Sūdzības iesniedzēja uzsver, ka biedrības amatpersona /pers. D/ 2015.gada 28.augustā norādījis, ka /pers. G/ kā biedrības brīvprātīgā darbiniece darbojoties jau sen, kas esot pretrunā pirmās instances tiesas spriedumā secinātajam, ka iestāde nav pierādījusi, ka /pers. G/ ir bijusi brīvprātīgā darba veicēja. Pirmās instances tiesa nepamatoti neesot devusi vērtējumu nodarbinātās personas aptaujas lapā sniegtajai /pers. G/ informācijai.

Būtiski esot jāņem vērā 2015.gada 29.jūnija /pers. G/ paskaidrojumu, kurā norādīts, ka uz galda esošā prece bija pirkta par /pers. G/ naudas līdzekļiem firmā "Assole", par ko /pers. G/ ir attaisnojošs dokuments, kas kontrolpirkuma laikā atradās mājās. Tā kā 2010.gadā /pers. G/ bijusi brīvprātīgā darbiniece biedrībā "/Nosaukums A/", līdz šim brīdim turpinājusi sadarbību šādā statusā.

Pretēji /pers. G/ paskaidrotajam, administratīvā pārkāpuma lietas materiālos neatrodoties /pers. G/ minētais attaisnojošais dokuments, kas apliecinātu, ka prece iegādāta firmā "Assole". Turpretī lietā atrodas jau iepriekš minētās pavadzīmes, ar kurām tika ziedotas preces, kuras tālāk biedrības vārdā realizējusi /pers. G/.

Vēlāk, 2015.gada 29.jūnijā, VID NKP /pers. G/ sniegtās liecības esot vērtējamas kā pretrunīgas un nesniedz loģisku izskaidrojumu, kā ar biedrībai izrakstītajām pavadzīmēm Nr.07/2015 un Nr.LS-007 ziedotās preces ir nonākušas /pers. I/ rīcībā. /pers. G/ sniegtās liecības neizskaidrojot arī to, kādēļ /pers. G/ pēc darījuma partnera pieprasījuma par saņemto samaksu par preci izsniegusi kvīti ar sērijas BS Nr.29226 ar biedrības spiedogu, kur ailē "preču (pakalpojumu) nosaukums" norādīts "ziedojums labdarības mērķiem." Kā pretrunīgas esot vērtējamas arī biedrības amatpersonas /pers. D/ sniegtās liecības, kurās amatpersona norādījusi, ka minētā kvīts /pers. G/ tika iedota ziedojumu vākšanai. Piekrītot šādam /pers. D/ apgalvojumam, neizbēgami būtu jāsecina arī tas, ka /pers. G/ rīkojās biedrības vārdā.

VID ieskatā, vērtējot administratīvā pārkāpuma lietā esošo pierādījumu kopumu, pamatoti ir secināts, ka tirdzniecību SIA "Saldus tirgus" biedrības abonētajā tirdzniecības vietā veica biedrība, tās pārstāves /pers. G/ personā un nodokļu administrācija pamatoti noteikusi pie administratīvās atbildības saucamo personu, tieši biedrību "/Nosaukums A/".

Sūdzības iesniedzējas ieskatā tiesa pēc būtības ir vērtējusi tikai vienu pierādījumu – administratīvā pārkāpuma lietā esošās pavadzīmes, kļūdami nonākot pie secinājuma, ka tās apliecina vienīgi faktu, ka "preces saņēma /pers. G/, turklāt kā ziedojumu. Minēto pavadzīmju saturs neliecina par /pers. G/ tiesībām preces tālāk pārdot." Tomēr, bez tām lietā pirmās instances tiesai bijis pienākums dot novērtējumu arī /pers. G/ aizpildītajai aptaujas lapai, izsniegtajai kvītij sērija BS Nr.29226 ar biedrības spiedogu (turklāt VID nereģistrētajai), SIA "Saldus tirgus" 2015.gada 9.septembra vēstulei Nr. 1-07/10 par to, ka tieši biedrība ir izmantojusi tirdzniecību vietu, SIA "Saldus tirgus" izdotajam čekam Nr.340499, kas izdots SIA "/Nosaukums A/", /pers. G/un /pers. D/ pretrunīgiem paskaidrojumiem).

VID uzskata, ka tiesa spriedumā ir pārkāpusi administratīvā pārkāpuma izskatīšanas robežas, vērtējot civiltiesiska darījuma spēkā esamību atbilstoši Civillikuma normām.

Par minēto apelācijas sūdzību Labdarības biedrība /Nosaukums A/" saskaņā ar Latvijas APK 289.^{21}panta otro daļu iesnigusi viedokli, kurā norāda, ka pirmās instances tiesa nav kļūdījusies, nosakot pilnvarojuma tiesības, jo /pers. G/ saistību ar biedrību apliecinot 2010.gada 26.decembra biedrības valdes sēdes lēmums, saskaņā ar kuru sadarbība ar /pers. G/ turpināta brīvprātīgās statusā bez tiesībām pārstāvēt organizāciju. Tikai valdes locekļiem esot tiesības pārstāvēt biedrību katram atsevišķi bez atsevišķa pilnvarojuma. SIA "Saldus tirgus" kā tirdzniecības vietas pircēju esot uzrādījis neesošu SIA "/Nosaukums A/", jo biedrība nekad neesot bijusi SIA, tirdzniecības atļaujas izdošanai neesot bijis dokumentāls pamats un iesniegums no /pers. G/ esot uzrakstīts ar roku, nekorekti un bez biedrības apstiprinājuma. Biedrības ieskatā vairākkārtīga vietas pirkšana neesot attiecināma uz lietas būtību, jo SIA "Saldus tirgus" vajadzēja pieprasīt /pers. G/ uzrādīt pilnvaru vai kādu dokumentu, kurš apliecinātu /pers. G/ pārstāvības tiesības. Apstāklis, ka lietā neatrodoties /pers. G/ paskaidrojumā minētais dokuments no firmas "Assole", esot VID kļūda, jo tas neesot pieprasīts, saņemot atkārtoti /pers. G/ liecības. Minēto /pers. G/ dokumentu biedrība pievienojusi viedoklim pielikumā. Sūdzības iesniedzējas apgalvojums, ka tirgotās preces izcelsme ir /pers. G/ uzrādītajās biedrības pavadzīmēs Saldus tirgū, esot subjektīvs apgalvojums, jo pavadzīmēs minētās preces esot tikušas nogādātas biedrības struktūrvienībā nevis Saldus tirgū. Pēc minētajām pavadzīmēm neesot iespējams identificēt tirgoto preci. Sūdzības iesniedzējs nepamatoti esot norādījis, ka ar /pers. G/ noslēgts brīvprātīgā darbinieka līgums, jo tiesai iesniegta biedrības darbinieku reģistrācijas žurnāla kopija, kurā redzams, ka /pers. G/ nav reģistrēta kā brīvprātīgā darbiniece ar līguma saistībām un pārstāvības tiesībām. /pers. G/ uzrādītā kvīts, uz pilnvaras pamata, esot izsniegta privātpersonai ziedojuma saņemšanai, bet tā neesot varējusi būt par pamatu /pers. G/ pārstāvībai līgumu slēgšanā ar SIA "Saldus tirgus". Biedrība uzsver, ka Sūdzības iesniedzēja nepamatoti norādījusi, ka biedrības kvīts ar Nr.29226 neesot reģistrēta VID datu bāzē, tādēļ viedoklim pievienojusi izdruku no VID datu bāzes. Biedrība uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks, likumīgs un pamatots, tādēļ atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība noraidāma.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{20}panta pirmo un ceturto daļu un 289.^{21}panta pirmo un otro daļu 2017.gada 3.aprīlī Krimināllietu tiesas kolēģijas tiesnese pieņēmusi lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Apstākļus, kas liecinātu par nepieciešamību apelācijas sūdzību izskatīt tiesas sēdē, pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{21}panta trešo daļu, Krimināllietu tiesas kolēģija nav konstatējusi. Noraidījumi tiesas sastāvam nav pieteikti.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu, apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus un Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" paskaidrojumus, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 9.marta spriedums ir

atstājams negrozīts, bet iesniegtā apelācijas sūdzība noraidāma.

Pirmās instances tiesa spriedumā pamatoti norādījusi, ka lietā pastāv strīds par to, vai Labdarības biedrība "/Nosaukums A/" ir Latvijas APK 156.^{2}panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma subjekts.

Latvijas APK 156.^{2}panta pirmā daļa noteic, ka par normatīvajiem aktiem atbilstošu nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu neuzstādīšanu un neizmantošanu — uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt četrdesmit līdz septiņsimt *euro*, bet juridiskajām personām — no simt četrdesmit līdz tūkstoš četrsimt *euro*.

No 2015.gada 15.septembra VID lēmuma Nr.NK025253 izriet, ka par administratīvā pārkāpumu izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas APK 156.^{2}panta pirmajā daļā, administratīvais sods EUR 150 apmērā uzlikts Labdarības biedrībai "/Nosaukums A/".

Latvijas APK 289.^{6}panta devītā daļa noteic, ka tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus:

1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums;

2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā;

3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu;

4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību;

5) kāds administratīvais sods piemērojams personai;

6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams;

7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Konkrētajā gadījumā lietā pamatoti vērtējams apstāklis, kas noteikts minētā panta devītās daļas 2.punktā, proti, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Konkrētajā lietā nepastāv strīds par to, vai ir noticis Latvijas APK 156.^{2}panta pirmajā daļā paredzētais pārkāpums. Lietā ir strīds par to, vai ir pierādīta /pers. G/ saistība ar Labdarības biedrību "/Nosaukums A/", kas norādītu, ka /pers. G/ ir rīkojusies biedrības interesēs un tiesiski izmantojusi biedrības firmu (nosaukumu).

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka Sūdzības iesniedzēja nepamatoti norādījusi, ka pirmās instances tiesa kļūdaini piemērojusi materiālās tiesību normas, tostarp Civillikumu, vērtējot civiltiesiska darījuma spēkā esamību. Lietā būtiski ir izvērtēt tieši apstākli, vai Labdarības biedrība "/Nosaukums A/" ir vainīga administratīvajā pārkāpumā, par kuru tiek saukta pie administratīvās atbildības, un, kā izriet no apelācijas sūdzības un biedrības viedokļa, strīds lietā pastāv tieši par to, vai /pers. G/ ir bijusi pilnvarota pārstāvēt, tostarp slēgt tiesiskus darījumus Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" vārdā.

Civillikuma 1515.pants noteic, ka ja kāds darbojas atklāti kā otra vietnieks, t.i. noslēdz līgumu tieši viņa vārdā, nepārkāpdams savas varas robežas, tad līgums, tiklab pienākumu, kā arī tiesību ziņā, saista tieši pašu atvietojamo.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka tieši minētā norma norāda uz to, ka tad, ja lietā būtu konstatējams biedrības pilnvarojums (atklāti izteikta griba pilnvarot /pers. G/), tieši pati biedrība būtu saistīta ar personas (šajā gadījumā /pers. G/) noslēgto līgumu ar SIA "Saldus tirgus" par tirdzniecības vietu un preču tirdzniecību. Līdz ar to, lai atzītu, ka biedrība ir atbildīga par /pers. G/ rīcību pārkāpuma izdarīšanas brīdī, jākonstatē, vai lietā /pers. G/ pastāvējis Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" pilnvarojums.

VID nepamatoti uzver, ka lietā nav pamata vērtēt pilnvarojuma esamību no civiltiesiskā viedokļa. Latvijas APK paredz virkni administratīvo pārkāpumu, par kuru izdarīšanu tiek sodīti tieši sabiedrību valdes locekļi, kā sabiedrību likumiskie pārstāvji un arī valdes locekļu pārstāvība ir tieši komerctiesību (speciāla civiltiesību nozare) jautājums.

Lietā ir būtiski konstatēt, vai Labdarības biedrība "/Nosaukums A/" ir zinājusi, ka /pers. G/ rīkojas biedrības vārdā un to ir akceptējusi vai vismaz nav iebildusi (kas norādītu uz akceptu). Par šādu akceptu varētu liecināt tieši Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" pilnvarojums /pers. G/, bet, ja šāds pilnvarojums nepastāv, jākonstatē, vai ir kādas citas lietas materiālos esošas ziņas par faktiem, kas varētu pamatot tieši Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" subjektīvo pusi administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka pirmās instances tiesa nepamatoti pēc būtības nav izvērtējusi SIA "Saldus tirgus" 2015.gada 9.septembra vēstuli Nr.1-07/10 (lietas 1.sējuma 78.lapa), kas apstiprina, ka SIA "Saldus tirgus" 2015.gadā vairākkārtīgi izmantošanai nodevis tirgus vietu tieši labdarības biedrībai "/Nosaukums A/". Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka minētā vēstule nesatur nekādas ziņas par faktiem, kas apstiprinātu, ka Labdarības biedrība "/Nosaukums A/" pamatoti saukta pie administratīvās atbildības un ir vainīga inkriminētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā. No minētās vēstules satura neizriet, kura persona biedrības vārdā slēgusi līgumu par tirdzniecības vietas izmantošanu un nekādā veidā nepierāda /pers. G/ saistību ar minēto biedrību, kas ir izskatāmās lietas strīda pamatā.

Tāpat Krimināllietu tiesas kolēģija konstatējusi, ka lietas materiālos atrodas 2016.gada 4.aprīlī pēc Rīgas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša pieprasījuma no SIA "Saldus tirgus" saņemta atbilde (lietas 1.sējuma 204.lapa), kurā norādīts, ka Labdarības biedrībai "/Nosaukums A/" tikušas ierādītas tirdzniecības vietas Saldus tirgū 2015.gada 16.maijā, 2015.gada 27.jūnijā, 2015.gada 25.jūlijā un 2015.gada 22.augustā, pamatojoties uz 2015.gada 6.maija iesniegumu un MK noteikumu Nr.440 35.1 un 35.2.punktiem. Lietas materiālos atrodas arī minētais 2015.gada 6.maija iesniegums (lietas 1.sējuma 205.lapa), kurā lūgumu ierādīt tirdzniecības vietu it kā izteikusi /Nosaukums A/, uz iesnieguma redzams paraksts bez atšifrējuma, bet aplūkojot lietas materiālus kopumā, Krimināllietu tiesas kolēģija secina, ka minētais paraksts ir līdzīgs /pers. G/ parakstam. Izvērtējot minēto iesniegumu, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka no tā nav secināms, ka labdarības biedrība būtu pilnvarojusi /pers. G/ rīkoties biedrības vārdā, kā arī citi lietas materiāli nesatur ziņas par faktiem, kas pierādītu, ka biedrība ir akceptējusi šādu /pers. G/ darījumu. Krimināllietu tiesas kolēģija uzskata, ka biedrība viedoklī par apelācijas sūdzību pamatoti norādījusi, ka minētais iesniegums nesatur nekādas biedrības apstiprinājuma pazīmes. Apstāklis, ka /pers. G/, iespējams, izmantojot biedrības vārdu, vairākkārt izmantojusi iespēju tirgoties Saldus tirgū, nevar būt par pamatu, lai atzītu, ka biedrība šādu /pers. G/ rīcību ir akceptējusi.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka Sūdzības iesniedzējas arguments, ka nav izšķirošanas nozīmes tam, vai /pers. G/ bija valdes locekle, jo par preču tirdzniecību /pers. G/ un biedrības amatpersona /pers. D/ varējuši vienoties arī mutvārdos, nav tiesiskas nozīmes, jo šādu vienošanos iestāde nav pierādījusi.

Latvijas APK 243.panta pirmā daļa noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Iestādes izdarīto pieņēmumu, ka, iespējams, starp /pers. G/ un biedrības amatpersonu /pers. D/ varētu būt bijusi mutiska vienošanās, nevar atzīt par pierādītu, ja lietā neatrodas likumā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem.

Latvijas APK 243.panta otrā daļa noteic, ka iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura sauc personu pie administratīvās atbildības, bet tiesā — iestādei.

Līdz ar to Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" vainas pierādīšanas pienākums ir tieši Latvijas APK 243.panta otrajā daļā paredzētajiem

subjektiem un personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības nav jāpierāda savs nevainīgums.

Krimināllietu tiesas kolēģija izvērtējusi /pers. G/ nodarbinātās personas aptaujā norādītās ziņas (lietas 1.sējuma 165.lapa), norāda, ka tās vērtējamas kā /pers. G/ subjektīvs viedoklis un aizstāvības pozīcija, lai attaisnotu savu rīcību pārkāpuma konstatēšanas brīdī. Minētajā aptaujā norādītās ziņas neapstiprinās ar citiem lietā esošiem pierādījumiem. Pirmās instances tiesa vispusīgi izvērtējusi /pers. G/ pilnvarojuma neesamību un pierādījumus, kas apstiprina, ka šāds pilnvarojums nav bijis. Apstāklis, ka tiesa no pierādījumu viedokļa plašāk vērtējusi tieši 27.06.2015. Sērijas BS kvīts Nr.29226 kopiju, 04.03.2015.pavadzīmes Nr.07/015 un 05.03.2014.pavadzīmes Nr.LS-007 kopijas, Krimināllietu tiesas kolēģijas ieskatā ir pamatojams ar to, ka no administratīvā pārkāpuma protokola Nr.025253 izriet, ka administratīvo pārkāpumu pierāda tieši tematiskās pārbaudes akts Nr.23.4/283, 27.06.2015. Sērija BS kvīts Nr.29226 kopija, 04.03.2015. pavadzīmes Nr.07/2015 un 05.03.2014. pavadzīmes Nr.LS-007 kopijas, 22.07.2015. /pers. D/ komentāri pie tematiskās pārbaudes akta Nr.23.4/283. Līdz ar pirmās instances tiesa pamatoti norādījusi, ka administratīvā pārkāpuma apstākļus minētās pavadzīmes nepierāda, bet apstiprina vienīgi faktu, ka pavadzīmēs norādītās preces saņēmusi /pers. G/, turklāt kā ziedojumu.

Sūdzības iesniedzēja uzsvērusi, ka pretēji /pers. G/ paskaidrotajam administratīvā pārkāpuma lietas materiālos neatrodas /pers. G/ attaisnojošais dokuments, kas apliecinātu, ka prece iegādāta firmā "Assole". Turpretī lietā atrodas jau iepriekš minētās pavadzīmes, ar kurām tika ziedotas preces, kuras tālāk biedrības vārdā realizējusi /pers. G/. Krimināllietu tiesas kolēģija uzsver, ka iestādei nav tiesiska pamata /pers. G/ paskaidrojumus par to, ka uz galda esošā prece bija pirkta par /pers. G/ naudas līdzekļiem firmā "Assole", atzīt par nepamatotiem un nepatiesiem, pamatojoties uz to, ka lietas materiālos nav konstatējams kāds dokuments.

Latvijas APK 243.panta astotā daļa noteic, ka pierādījuma ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. To, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe attiecībā pret pārējiem pierādījumiem.

Ņemot vērā, ka atbilstoši Latvijas APK 243.panta pirmajai daļai pierādījumi ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, Krimināllietu tiesas kolēģija uzsver, ka iestāde, kurai ir pierādīšanas pienākums lietā, lietas materiālos esošas ziņas ir tiesīga atzīt par neticamām vai nepamatotām tikai tad, ja to apstiprina citas lietas materiālos esošas ziņas par faktiem, kuras ir iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas. Līdz ar to Sūdzības iesniedzējas norādei, ka lietas materiālos neatrodas /pers. G/ paskaidrojumus attaisnojošs dokuments, nav tiesiskas nozīmes.

Krimināllietu tiesas kolēģija nekonstatē pretrunas biedrības amatpersonas /pers. D/ paskaidrojumos un piekrīt viedoklī par apelācijas sūdzību norādītajam, ka uz kvītīm uzspiestais spiedogs "Ziedojums labdarības mērķiem" nevar liecināt par /pers. G/ pilnvarojumu slēgt līgumus un pārdot preces.

Krimināllietu tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa vispusīgi un pareizi izvērtējusi konkrētās lietas apstākļus un pamatoti konstatējusi, ka Labdarības biedrības "/Nosaukums A/" nav minētā administratīvā pārkāpuma subjekts.

Ņemot vērā minēto, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti saskaņā ar Latvijas APK 239.panta pirmās daļas 1.punktu izbeigusi administratīvā pārkāpuma lietvedību, jo attiecībā uz labdarības biedrību "/Nosaukums A/" nav konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta otrā daļas 1.punktu, 289.^{21}pantu un 289.^{22}pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 9.marta spriedumu atstāt negrozītu, bet VID ģenerāldirektores I.Cīrules sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese L.Poļakova

Tiesnese D.Kalniņa

Tiesnesis G.Stūris